

Ärende: JAS 39 ML-03/93

Den 8 augusti 1993 havererade flygplanet JAS 39.102 ur F7/FMV:PROV på Långholmen, Stockholm, AB län. Statens haverikommission (SHK) beslutade samma dag att undersöka olyckan. SHK lämnade den 6 december 1993 en rapport, ML 1993:3, över undersökningen beträffande händelseförloppet och orsaken till händelsen. I rapporten angavs att SHK avsåg att återkomma till frågan om flyguppvisningar över tätbebyggt område och till en redovisning av räddningstjänstens insatser.

Undersökningen visar att konsekvenserna vid ett haveri i samband med flyguppvisning över ett tätbebyggt och åskådartätt område som det runt Riddarfjärden kan bli så omfattande att uppvisning av flygplan med betydande vikt och fartprestanda inte bör tillåtas på sådana platser.

Den granskning av räddningstjänsten vid olyckan som SHK gjort visar att planläggning och genomförande skedde på ett korrekt sätt utifrån det skadescenario som rimligen kunde förväntas.

I ett scenario med många skadade har framkommit att möjligheterna till snabb avtransport till akutsjukhus är begränsade. Om en större transportinsats av skadade görs med helikopter saknas f n förberedda resurser för flygtrafikledning på skadeplatsen. Inom akutsjukvården bedöms förberedda vårdplatser för brännskadade vara begränsade i det studerade scenariot.

SHK lämnar följande rekommendationer:

Försvarmakten och Luftfartsverket bör ändra bestämmelserna för flyguppvisning så att - bortsett från ren defileringsflygning - flyguppvisning med flygplan som har betydande vikt och fartprestanda bara tillåts om det upprättas ett uppvisningsområde där minsta avståndet mellan uppvisningsområdet och områden med åskådare uppgår till 300 m vid flygning med enskilt flygplan och 500 m vid flygning i formation.

Statens räddningsverk bör i samråd med Försvarmakten och Luftfartsverket utforma principer för ledning av luftburna resurser på skadeplatsen vid en storolycka.

Statens räddningsverk bör tillsammans med Rikspolisstyrelsen och Luftfartsverket införa rutiner som innebär att ARCC/Cefyl fortlöpande hålls informerad om hur räddningsinsatsen vid en flygolycka framskrider.

I rapporten finns också faktaredovisning över händelseförloppet.